

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Srednjovjekovna Pražnica

Teaching area	Hrvatski jezik, Matematika, Priroda i društvo, Likovna kultura, Građanski odgoj
Topic	Srednjovjekovna Pražnica (odnosi u zajednici)
Learning outcomes / competences	Učenik će moći : <ul style="list-style-type: none"> - razumjeti i objasniti razlog doseljavanja Hrvata na Brač - razumjeti i pričati o životu stanovnika otoka Brača u srednjem vijeku - razumjeti i pričati o promjenama koje su nastale raseljavanjem stanovnika iz Straževnika u okolna naselja Pražnica i Pučišća - pričati crtice o povijest zavičaja - orijentirati se na zemljovidu i vremenskoj crti - orijentirati se prema planu naselja - izraditi maketu - prepoznati i imenovati važne kulturne spomenike otoka Brača - razumjeti i objasniti pojam baština - usporediti nekadašnja i današnja društvena pravila - argumentirano raspravljati o pravilima ponašanja u zajednici - prepoznati i objasniti ulogu pojedinca te aktivno sudjelovati u životu i radu svoje zajednice - služiti se povijesnim dokumentima - upotrebljavati razne izvore znanja - primjenjivati znanje o geometriji (opseg pravokutnika i kvadrata, pravokutna mreža, mjerenje površine, preračunavanje mjernih jedinica) - primjenjivati pravila o pisanju vlastitih imena, imena stanovnika, naroda, ustanova i blagdana - intervjuirati osobe, postavljati pitanja - izražavati misli, osjećaje i spoznaje standardnim i zavičajnim jezikom (usmeno i pisano) - izdvajati iz teksta riječi koje pripadaju zavičajnom govoru

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

	<ul style="list-style-type: none"> - prepoznati zavičajnu glazbu - razumjeti i izraziti riječima i slikom svoj odnos prema tradiciji
Age of students (previous knowledge required)	2. i 4. razred (uvjeti života u zavičaju)
The prevailing type of activity (field work, play, practical activity ...)	ISTRAŽIVANJA <ul style="list-style-type: none"> - prikupljati podatke u razgovoru s mještanima - prikupljati podatke iz različitih knjiga ili s interneta - obilazak sela Pražnica - obilazak arheološkog nalazišta Straževnik - posjet muzeju u Škripu - obilazak Nerežišća, srednjovjekovnog centra uprave Brača - posjet Zagrebu, glavnom gradu Hrvatske OBRADA INFORMACIJA <ul style="list-style-type: none"> - analizirati i obraditi podatke te ih međusobno povezati KREATIVNI RAD <ul style="list-style-type: none"> - izbori za predsjednika razreda (predstavljanje, izborna kampanja i sučeljavanje kandidata) - Stvaranje igrokaza «Stara Pražnica» - stvaranje slikovnice «Svakodnevni život u Straževniku»
Key concepts	Priroda i društvo : <ul style="list-style-type: none"> - uvjeti života, srednji vijek, seljaci i velikaši, glavni grad, narod, narodnost, kulturno naslijeđe, prava i dužnosti, ljudska prava Hrvatski jezik : <ul style="list-style-type: none"> - književni jezik, zavičajni govor, govorno i negovorno sporazumijevanje, igrokaz, upravni i neupravni govor, kratice Likovna kultura : <ul style="list-style-type: none"> - građenje, reljef, arhitektura, fotografija, scena, Građanski odgoj : <ul style="list-style-type: none"> - demokratska i zajednica, školska zajednica,
The pedagogical scenario / course of realization of teaching sequences	1. MOTIVACIJA ZA RAD NA PROJEKTU Čitajući strip i legende o dolasku Hrvata uvodimo djecu u povijest otoka Brača. Metodom razgovora utvrđujemo koliko djeca poznaju prošlost stanovnika Pražnica. (Možete li zamisliti život ljudi u prošlosti ? Kako su izgledale kuće i oblik naselja ? Zna li zašto su u

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

srednjem vijeku stanovnici otoka gradili svoje kuće na uzvisinama ? Kako bi se mogao odvijati život i rad jedne takve seoske zajednice ?)

Učenici zamišljaju život ljudi u srednjem vijeku, kako su živjeli, čime su se bavili te stvaraju male dramske improvizacije.

2. PRIKUPLJANJE INFORMACIJA U RAZGOVORU SA MJEŠTANIMA

Učenici su dobili zadatak da razgovorom i intervjuiranjem prikupe podatke o životu ljudi u prošlosti Pražnica i Straževnika (raseljenog srednjovjekovnog naselja).

3. PRIKUPLJANJE PODATAKA IZ RAZLIČITIH IZVORA

Podijeljeni u grupe učenici istražuju različite izvore (povijesne dokumente, internetske stranice).

4. PRIKUPLJANJE PODATAKA U NEPOSREDNOJ STVARNOSTI (terenska nastava)

Učenici istražuju lokalitet Straževnika (mjere ostatke zidova kuća, dolaca i ograda).

Istražuju povijesne znamenitosti Pražnica i Nerežišća. U razgovoru s lokalnim vodičem u Nerežišćima saznajemo: Koliko su desetljeća i stoljeća Nerežišća bila centar samouprave otoka? Tko je sačinjavao vlast? Na kakve su se sve načine provodili zakoni? Jesu li postojale i kakve su bile kazne za prekršitelje zakona? Jesu li plemići bili drugačije kažnjavani od ostalog stanovništva?

U muzeju otoka Brača i razgovoru s kustosicom muzeja učenici otkrivaju zanimljive spoznaje: Koji su narodi vladali Hrvatskom u prošlosti? Pod čijom je vlašću je djelovala uprava otoka Brača u srednjem vijeku? Gdje su tada bila smještena naselja i zašto? Kako su živjeli stanovnici sela? Koji nam dokumenti ili spomenici svjedoče o tome?

5. ANALIZA I OBRADA PRIKUPLJENIH INFORMACIJA

Učenici u skupinama obrađuju prikupljene podatke, izrađuju maketu naselja Straževnik i maketu seoske zajednice.

6. UPOZNAVANJE BRAČKOG STATUTA (osnovni podatci)

Učitelj nudi učenicima dijelove teksta iz Bračkog statuta (otočkog zakonika) i upozna ih s pravilima i normama življenja u srednjem vijeku.

7. ODREĐIVANJE POJEDINIH ULOGA ZAJEDNICE

	<p>Učitelj postavlja crteže likova na ploču i započinje razgovor: Koju ulogu bi mogao imati ovaj lik u društvu? Što odaje njegov izraz lica, odjeća ? Pripada li on višem ili nižem sloju?</p> <p>Učenici opisuju crteže usmeno i po predloženim nazivima odabiru i zapisuju status pojedinca u tadašnjem društvu.</p> <p>8.STVARANJE DEMOKRATSKE RAZREDNE I ŠKOLSKE ZAJEDNICE(UČENIČKI IZBORI)</p> <p>Učenici predlažu provođenje učeničkih izbora za predstavnika tj. predsjednika razreda. Pojedini učenici pred ostalima najavljuju i izlažu svoje kandidature. Metodom odgovora na učenička pitanja predstavljaju svoj program rada odgovarajući na pitanja: Zašto se kandidiraju za predsjednika? Misle li osnovati Vijeće učenika? Na koji način misle unaprijediti i poboljšati odnose u razrednoj zajednici?</p> <p>Nakon samostalnog učeničkog izlaganja, slijedi rasprava i izbori za predsjednika razreda. Pravila o izborima donosi izabrano Razredno vijeće.</p> <p>9. STVARALAŠTVO</p> <p>Učenici podijeljeni u skupine pišu crtice pojedincima u doba srednjeg vijeka, o aktivnom članu seoske zajednice, o njegovu životu i situaciji u kojoj se zatekao kao kršitelj zakona. Pisanje uradaka pretače se u stvaranje dijaloga i dramske izvedbe. Svaka skupina razvija radnju na različitim lokacijama koja su učenici tijekom prikupljanja podataka obišli (Pražnica, Straževnik, Nerežišća).</p> <p>U igrokazu se naglasak stavlja na uredbu koje »Brački statut» opisuje pri određivanju štete, materijalne ili fizičke. Učenici su pozvani da odgovorno i pravedno razriješe situacije stanovnika tj, lica u igrokazu.</p> <p>U pisanom iskazu učenici se služe arhaičnim izrazima i pišu na zavičajnom idiomu.</p> <p>Stvaraju scenografiju, uvježbavaju grokaz Postavljaju igrokaz na scenu</p> <p>Pisani tekst ilustriraju i stvaraju slikovnicu.</p>
<p>Place of activity realization (Classroom, outdoor space...)</p>	<p>-učionica, vanjski prostor</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Teaching material and aids	- literatura, tekstovi, zbornici, plan grada, zemljovid, CD-player, DVD-i, laptop, različiti scenski materijali, kostimi i rekviziti
Duration of activity	- 30 sati tijekom nastavne godine
Ways of assessing the outcomes	- razgovor, analiza učeničkih uradaka (prikupljenih podataka, tekstova, intervjua, crteža), analiza praktičnih vještina
Material results / evidences on the work and results	slikovnice na kreativnu temu - prikaz dramske izvedbe (glazbeno-scenske) - prezentacija nastavnog rada i rezultata